
ΑΝΘΟΛΟΓΙΟ ΑΡΧΑΙΑΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ

ΑΝΘΟΛΟΓΙΟ ΑΡΧΑΙΑΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ

ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ -

ΕΠΟΠΤΕΙΑ: Γαβριήλ Καράλλης, Προϊστάμενος Τομέα Π.Ι.Κ.

ΕΠΟΠΤΕΙΑ: Ελένη Κάρνου, Π.Λ.Ε., Υ.Π.Π.

ΑΝΘΟΛΟΓΗΣΗ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ: Λουκία Χατζημιχαήλ, Ε.Μ.Ε. Φιλολογικών
Πόπη Χριστοφόρου - Πούγιουρου, Φιλολόγος
Δρ Ειρήνη Ροδοσθένους, Φιλολόγος
Δρ Ανδρέας Β. Κρίγκος, Φιλολόγος

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ: Καθηγητής Ιωάννης Ταϊφάκος

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ: Καθηγητής Ανδρέας Ι. Βοσκός

ΑΝΘΟΛΟΓΙΟ ΑΡΧΑΙΑΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΩΣΗ:

SE Page Creation

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ:

Θεόδωρος Κακουλλής, *Λειτουργός Υ.Α.Π.*

ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ:

Χρίστος Παρπούνας, *Συντονιστής Υ.Α.Π.*

Έκδοση 2011

I.S.B.N.: 978-9963-0-4569-3

© ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Πρόλογος του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού για την έκδοση «Ανθολόγιο Αρχαίας Κυπριακής Γραμματείας»

Με ιδιαίτερη ικανοποίηση προλογίζω την πρώτη έκδοση Ανθολογίου Αρχαίας Κυπριακής Γραμματείας για τα σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης. Το Ανθολόγιο αφενός, παρέχει την ευκαιρία σε μαθητές και εκπαιδευτικούς να γνωρίσουν και να ενδιατρίψουν στον πλούτο της αρχαίας γραμματείας του τόπου μας. Αφετέρου, υπηρετεί τις αρχές των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων για τη δημιουργική αξιοποίηση πολλαπλών πηγών κατά τη διδασκαλία- μάθηση.

Το Ανθολόγιο αυτό αναδεικνύει τη σημαντική συμμετοχή της Κύπρου στην αρχαιοελληνική γραμματεία και επιτρέπει στους μαθητές μας να συνδέσουν χώρους, μνημεία, τοπωνύμια, παραδόσεις, τοπική διάλεκτο με τον αρχαίο πολιτισμό μας και να διερευνήσουν τη διαχρονικότητά του. Μια τέτοια διερεύνηση μπορεί να προσφέρει τα μέγιστα στη, μετά γνώσεως, διαμόρφωση της πολιτισμικής μας αυτοεικόνας και συνάδει με τη σύγχρονη πρακτική της σπουδής της τοπικής ιστορίας και παράδοσης.

Παράλληλα, η έκδοση αυτή μπορεί να συμβάλει στην επίτευξη των στόχων των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων. Το Ανθολόγιο προσφέρεται ως εναλλακτική πηγή όχι μόνο για τη διδασκαλία της αρχαίας γραμματείας και γλώσσας αλλά και για την επικουρία της διδασκαλίας πολλών άλλων μαθημάτων. Η δυνατότητα επιλογής και άλλων πηγών πέραν του διδακτικού εγχειριδίου προάγει τη δημιουργική προσέγγιση της διδασκαλίας και ενισχύει την ανάπτυξη κριτικής σκέψης.

Επιπλέον, η ηλεκτρονική έκδοση του Ανθολογίου προσφέρει τη δυνατότητα σε εκπαιδευτικούς και μαθητές αλλά και σε κάθε ενδιαφερόμενο για εύκολη πρόσβαση και αξιοποίηση σταχυολογημένων πηγών της αρχαίας κυπριακής γραμματείας.

Για τους λόγους αυτούς είμαι πεπεισμένος ότι το Ανθολόγιο Αρχαίας Κυπριακής Γραμματείας θα αποδειχτεί χρήσιμο ποικιλοτρόπως.

Εκφράζω ευχαριστίες σε όλους όσους συνέβαλαν στην πραγμάτωση του έργου της έκδοσης του Ανθολογίου και ιδιαίτερα στον Καθηγητή Ανδρέα Βοσκό για το αδιάλειπτο ενδιαφέρον και την υποστήριξή του στην ομάδα εργασίας του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού από την υποβολή της ιδέας για τη συγγραφή Ανθολογίου μέχρι την ολοκλήρωση του έργου, στον Καθηγητή Ιωάννη Ταϊφάκο για τον σημαντικό συμβουλευτικό του ρόλο και στο Ίδρυμα Αναστάσιος Γ. Λεβέντης και τον Γενικό Επόπτη της έκδοσης «Αρχαία Κυπριακή Γραμματεία» κ. Πάτροκλο Σταύρο, για την παραχώρηση άδειας αξιοποίησης αποσπασμάτων από το έργο για τη συγγραφή του σχολικού Ανθολογίου.

Συγχαίρω τον συντονιστή και τα μέλη της ομάδας εργασίας του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού που επωμίστηκαν το έργο της ανθολόγησης των κειμένων και τη διαμόρφωση του Ανθολογίου στην τελική του μορφή.

Αντρέας Δημητρίου
Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σκοπός της έκδοσης του Ανθολογίου Αρχαίας Κυπριακής Γραμματείας είναι να γνωρίσει στους/τις μαθητές/τριες την αρχαία Γραμματεία του τόπου μας ως αξιόλογο μέρος της αρχαιοελληνικής πολιτισμικής κληρονομιάς και να τους βοηθήσει να διερευνήσουν τη σύνδεσή της με τη σημερινή πολιτισμική μας παράδοση κατά τρόπο δημιουργικό.

Για την επίτευξη του πιο πάνω σκοπού το Ανθολόγιο μπορεί να αξιοποιηθεί ως εναλλακτική πηγή κατά τη διαδικασία της διδασκαλίας-μάθησης σε πολλά μαθήματα.

Το Ανθολόγιο αποτελείται από δύο βασικά μέρη: Την ποίηση και τον πεζό λόγο. Οι υποενότητες του κάθε μέρους οργανώθηκαν πρώτα με ειδολογικά κριτήρια και ακολούθως με ποιοτικά, ένεκα του ότι ήταν σχεδόν αδύνατο να ακολουθηθεί χρονολογική σειρά αφού δεν υπάρχουν ασφαλείς πληροφορίες για όλους τους συγγραφείς και για την περίοδο που έδρασαν ή οι πληροφορίες είναι σε ορισμένες περιπτώσεις πολύ γενικές. Έτσι, το πρώτο μέρος αποτελείται από την επική, τη λυρική, τη δραματική ποίηση και τα επιγράμματα και το δεύτερο από έργα ιστορικών, μυθογράφων, παραδοξογράφων, έργα ιατρικής, την επιγραφική μαρτυρία και τη φιλοσοφία.

Στο Ανθολόγιο περιλαμβάνονται κείμενα από το πρωτότυπο, η μετάφρασή τους, σχόλια και προτάσεις για τρόπους αξιοποίησής τους. Η ανθολόγηση, συμπεριλαμβανομένων των εικόνων, έγινε από την έκδοση του Ιδρύματος Λεβέντη «Αρχαία Κυπριακή Γραμματεία», ύστερα από την ευγενή προς τούτο παραχώρηση άδειας. Τα ειδικότερα κριτήρια για την επιλογή των κειμένων υπήρξαν η αισθητική τους αξία και η, κατά το δυνατό, νοηματική τους αυτοτέλεια αλλά και ο βαθμός σύνδεσής τους με τα μνημεία, τις τοπικές παραδόσεις, τα γλωσσικά στοιχεία που επιβιώνουν στην Κυπριακή διάλεκτο και τις ιστορικές πληροφορίες που περιέχουν. Η γραφή των κειμένων και η μετάφραση διατηρήθηκαν με μικρές μόνο αλλαγές, σταχυολογήθηκαν τα σχόλια που βοηθούν στην κατανόηση των κειμένων και προστέθηκαν τίτλοι όπου κρίθηκε αναγκαίο.

Για διευκόλυνση των εκπαιδευτικών και των μαθητών προτείνονται τρόποι αξιοποίησης των κειμένων του Ανθολογίου κατά τη διαδικασία της διδασκαλίας-μάθησης ως εναλλακτικών πηγών. Κατατίθενται προτάσεις για την αξιοποίηση των κειμένων για διαθεματική προσέγγιση, για ερευνητικές εργασίες-πρότζεκτ, ως παράλληλων κειμένων, ως ενισχυτικών πηγών για τη μουσειακή αγωγή κ.ά. Επιπλέον, προτείνονται τρόποι με τους οποίους μπορούν οι αρχαίες πηγές να συνδεθούν με τα τοπικά μνημεία, την τοπική ιστορία, τη διάλεκτο αλλά και με σχετικές δραστηριότητες της κοινότητας, όπως επιβιώσεις ή αναβιώσεις εθίμων ή γιορτών.

Επιπλέον το Ανθολόγιο αυτό, πέρα από το γεγονός ότι εισάγει για πρώτη φορά την αρχαία Κυπριακή Γραμματεία στη διδακτική-μαθησιακή διαδικασία, αποτελεί μια καινοτόμο έκδοση που φιλοδοξεί να υπερβεί τα όρια ενός εντύπου που λειτουργεί ως στατική πηγή πληροφοριών και να καταστεί ένα σύγχρονο διδακτικό εργαλείο που ανανεώνεται συνεχώς από τους ίδιους τους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές τόσο ως

προς τις πληροφορίες που περιέχει όσο και ως προς τους τρόπους αξιοποίησής του. Για τον λόγο αυτό το Ανθολόγιο:

- διατίθεται στα σχολεία τόσο σε έντυπη μορφή όσο και σε μορφή ηλεκτρονικού βιβλίου
- υποστηρίζεται από διαδικτυακό τόπο στον οποίο :
 - ο αναρτώνται προτάσεις αξιοποίησης του Ανθολογίου από λειτουργούς του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού
 - ο μπορούν να αναρτηθούν εργασίες εκπαιδευτικών και μαθητών ως δείγματα καλών πρακτικών
 - ο μπορούν να φιλοξενηθούν απόψεις , ιδέες , ευρήματα μαθητών και εκπαιδευτικών και να αναπτυχθεί διάλογος
 - ο παρέχονται σε ηλεκτρονική μορφή τα πρακτικά του ετήσιου Συμποσίου Αρχαίας Κυπριακής Γραμματείας και η έκδοση του Ιδρύματος Αναστάσιος Λεβέντης «Αρχαία Κυπριακή Γραμματεία»
 - ο προτείνονται σύνδεσμοι με σχετικές πληροφορίες ή διαθέσιμες στο διαδίκτυο πηγές
- επικουρείται από το ετήσιο Συμπόσιο Αρχαίας Κυπριακής Γραμματείας , το οποίο διαφοροποιείται ώστε από το 2011-12 να στοχεύει σε σχετικές επιστημονικές παρεμβάσεις.

Ασφαλώς, όμως, η δημιουργική αξιοποίηση των κειμένων παραμένει στη δικαιοδοσία των εκπαιδευτικών. Μόνο αυτοί με ευφάνταστες διδακτικές δράσεις μπορούν να βοηθήσουν τους μαθητές να νιώσουν τη χαρά της μάθησης μέσα από την αναζήτηση και τη διερεύνηση και να αντιληφθούν ότι η αρχαία κληρονομιά μας «αντηχεί ακόμα» στον τόπο αυτό.

Γαβριήλ Καράλλης
Συντονιστής Έκδοσης

ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Ό,τι σώζεται από την έντεχνη Αρχαία Κυπριακή Γραμματεία, σε ποιητικό ή σε πεζό λόγο –με ελάχιστες εξαιρέσεις φοινικικών και λατινικών επιγραφών (πεζών στο σύνολό τους)– είναι γραμμένο στην Ελληνική γλώσσα και εμφανίζει τα ίδια γενικά και ειδικά χαρακτηριστικά με την αντίστοιχη πνευματική παραγωγή κάθε άλλης ελληνικής γωνιάς, τόσο στη μορφή όσο και στο περιεχόμενο, με αποτέλεσμα η Ιστορία της Αρχαίας Κυπριακής Γραμματείας να ταυτίζεται σχεδόν πλήρως με την Ιστορία της Ελληνικής Γραμματείας στην Αρχαία Κύπρο.

Φθάνοντας στην Κύπρο οι Αχαιοί σε επάλληλα κύματα κατά το β΄ ήμισυ της β΄ χιλιετίας π. Χ. –από την Αργολίδα και την Αρκαδία, τη Λακωνία και τη Μεσσηνία, την Αχαΐα, την Κρήτη και αλλού– έφεραν μαζί τους τη γλώσσα, τη θρησκεία, τους μύθους και την ποίησή τους, τη μουσική και το τραγούδι τους. Η επιμειξία με τους αυτόχθονες Ετεοκυπρίους, η πιο άμεση επικοινωνία με τους ανατολικούς λαούς, η μύηση στη λατρεία της Αφροδίτης και άλλοι επιμέρους παράγοντες διεύρυναν τους ορίζοντές τους κι άνοιξαν νέους δρόμους έκφρασης. Θεμελιώθηκε έτσι ο Ελληνικός πολιτισμός της Κύπρου.

Σταθμοί της αξιολογής αυτής πορείας αδιάσπαστοι στάθηκαν αναντίρρητα ο Τρωικός πόλεμος και ο Όμηρος. Περί τους χρόνους του χιλιετραγουδημένου αυτού πολέμου (περί το 1200 π.Χ.) φθάνει στην Κύπρο το πρώτο μεγάλο μεταναστευτικό κύμα Αχαιών. Οι οικιστικοί μύθοι –που τροφοδότησαν ζωογόνα την αρχαία λογοτεχνία του νησιού, κι όχι μόνο– ανάγουν την ίδρυση των κύριων βασιλείων της αρχαίας Κύπρου στους αμέσως μετά τον Τρωικό πόλεμο χρόνους από ήρωες του Τρωικού πολέμου, Ομηρικούς κατά κύριον λόγο. Τους έχουν απαθανάτισει –πέρα από την ολοζώντανη ανά τους αιώνες προφορική Κυπριακή παράδοση– πολλές αρχαίες πηγές, από τον Πίνδαρο και τον Ευριπίδη ως τον Ισοκράτη και τον Αριστοτελικό Πέπλο, τον Στράβωνα και τον Πausανία, τον Πλούταρχο και τον Αλεξανδρινό Λυκόφρονα: Ο Τεύκρος ο Τελαμώνιος, Ομηρικός τοξότης ονομαστός, ιδρύει (το 1202/1 π.Χ. κατά το Πάριο Μάρμαρο) την ομώνυμη με την πατρίδα του Σαλαμίνα. Ο Αγαπήνωρ, που οδηγεί τους Αρκαδες στην Τροία (Β 603 κ.ε.), προσαράζει στη δυτική ακτή και γίνεται κατά την παράδοση οικιστής της Νέας Πάφου και ιδρυτής του ιερού της Αφροδίτης στην Παλαίπαφο. Ο Κηφεύς από την Αχαΐα και ο Πράξανδρος από τη Λακεδαίμονα (πολεμιστές κι αυτοί στην Τροία κατά τον Λυκόφρονα) γίνονται οικιστές της Κερύνειας και της Λαπήθου. Ο γιος του Θησέα Ακάμας, που δίνει το όνομά του στο ομώνυμο όρος της βορειοδυτικής Κύπρου, ιδρύει την Αίπεια (κατ' άλλη παράδοση ο αδελφός του Δημοφών, ή ο Φάληρος), κι ο εγγονός του Ακάμαντα Χύτρος τους Χύτρος. Προσμαρτυρεί ο Αριστοτελικός Πέπλος «για τον θαμμένο στη Σαλαμίνα της Κύπρου Τεύκρο» και «για τον Αγαπήνορα» τον θαμμένο στην Πάφο. Προσμαρτυρούν επίσης αδιάψευστα τα αρχαιολογικά ευρήματα σε πολλές περιοχές της Κύπρου και τα πορίσματα της Γλωσσολογίας (για την –αντίστοιχη με τη Γραμμική Β– Κυπροσυλλαβική γραφή και την Αρκαδοκυπριακή διάλεκτο, με ιδιαίτερα εντυπωσιακή τη συλλαβική επιγραφή επί οβελού από την Πάφο, του 11ου πιθανώς αιώνα π.Χ., o-re-la-ta-u: του Όφέλταν,

στην αρκαδοκυπριακή γενική ενικού -*av*, δηλαδή του Όφέλτου), τα ιστορικά δεδομένα, οι θαυμαστές επιβιώσεις στη γλώσσα, στα τοπωνύμια, στους λαϊκούς μύθους και τις παραδόσεις.

Η επίδραση του Ομήρου στην αρχαία Κυπριακή λογοτεχνία (κι όχι μόνο) είναι ευρύτατη και ποικίλη, ιδιαίτερα στην αρχαϊκή επική ποίηση του νησιού, «Ομηρική» στη μορφή και το περιεχόμενο. Χαρακτηριστικό είναι το γεγονός ότι ο Εύκλο(υ)ς ο Κύπριος χρησιμολόγος εμφανιζόταν να «προφητεύει» τη γέννηση του Ομήρου στην Κυπριακή Σαλαμίνα, τα δε *Κύπρια έπη* θεωρούνταν στην αρχαιότητα προίκα του Ομήρου στον γαμπρό του Στασίνο, δηλώνοντας έτσι την τεράστια οφειλή του Κύπριου ποιητή τους σ' αυτόν, κι οι Ομηρικοί ύμνοι στην Αφροδίτη αποδίδονταν στον ίδιο τον Όμηρο (από μερικούς μέχρι και πρόσφατα).

Η σκηνή στολισμού της Αφροδίτης, λ.χ., μνημονεύεται στον μεγάλο Ομηρικό ύμνο *Εις Αφροδίτην* (Υ1, στ. 57-90), όπου η θεά ντύνεται και στολίζεται από τις Χάριτες πριν πάει να συναντήσει τον Αγκίστη, με στίχους πολλούς Ομηρικούς από τις σκηνές στολισμού της Ήρας στην *Ιλιάδα* (Ξ 153 κ.εξ.) και της ίδιας της Αφροδίτης στην *Οδύσσεια* (Θ 362-66), στον δεύτερο ύμνο στην Αφροδίτη (Υ2, στ.5-18), με μνεία της *είναλής* Κύπρου, και στα *Κύπρια έπη* (3 F4 και F5).

Ευρύτατη και προφανής είναι η επίδραση του θείου αοιδού και από άποψη γλώσσας και μέτρου (μορφής εν γένει) όχι μόνο στην πλούσια αρχαϊκή επική ποίηση της Κύπρου, αλλά και σε αρχαία κυπριακά επιγράμματα, όπως στο E33 (κατωτ. A32), για τη νεαρή *Σωσιπάτρα* την κόρη του *Γάμου* που πεθαίνει *άγαμος*, κι όπως στο E24 για τον Ομηροδιδάσκαλο Κιλικάν, και αλλού.

Πέρα από τὰ κοινά με την Αρκαδική χαρακτηριστικά της Νότιας Αχαϊκής, ως γνωστό, η Κυπριακή διάλεκτος εμφανίζει επιμέρους ιδιοτυπίες, αποτυπωμένες στις πεζές επιγραφές και σε πολλά από τα παλαιότερα επιγράμματα. Στην έντεχνη όμως πνευματική παραγωγή η γλώσσα που χρησιμοποιείται δεν εμφανίζει σημαντικές αποκλίσεις από τὴ γλώσσα του αντίστοιχου είδους του λόγου στις λοιπές Ελληνικές περιοχές. Η παρουσία Κυπριακών διαλεκτικών τύπων δεν φαίνεται να υπερβαίνει κατά κανόνα τις συνήθεις αναλογίες, γεγονός που αποδεικνύει τον πλήρη εξελληνισμό της Κύπρου αλλά και αποκλείει –στις πλείστες περιπτώσεις– τη δυνατότητα να χρησιμοποιηθεί η γλώσσα ως τεκμήριο τοπικής σύνθεσης.

Το γεγονός αυτό καθιστά συχνά ακόμη πιο δυσχερή τον προσδιορισμό της πατρότητας σωζόμενων αποσπασμάτων ή τίτλων έργων, όταν απουσιάζει η μνεία του ονόματος και του τόπου καταγωγής του δημιουργού (όπως στην περίπτωση των σωζόμενων Ομηρικών ύμνων *Εις Αφροδίτην*, των οποίων η πατρότητα παραμένει εν πολλοίς στο πλαίσιο των υποθέσεων, μολονότι πολλές ενδείξεις οδηγούν στην Κύπρο). Τὰ σωζόμενα αποσπάσματα της Κυπριακής Γραμματείας είναι στις πλείστες περιπτώσεις πενιχρά και από πηγές έμμεσες. Ελάχιστα μόνο αποσπάσματα σώζονται από την Κυπριακή επική, τη λυρική και τη δραματική ποίηση (συμπεριλαμβανομένου του έργου του «ευκλεούς» Εύκλου και του Στασίνου, αλλά και του Σώπατρου του Πάφιου), και από το έργο των Κυπρίων ιστορικών, μυθογράφων και παραδοξογράφων (του ίδιου του πολυγραφότατου Ίστρου του Πάφιου), ρητόρων και σοφιστών (όπως ο Ζήνων ο Κύπριος) και μιας πλειάδας ονομαστών ιατρών (όπως ο Απολλώνιος ο Κιτιεύς, ο Διαγόρας ο Κύπριος και ο Απολλόδωρος ο Κιτιεύς). Είναι χαρακτηριστικό ότι του ίδιου του Ζήνωνα του Κιτιέα (του ιδρυτή της Στωϊκής φιλοσοφίας, με την τεραστία επίδραση παγκοσμίως), του Κλέαρχου του Σολέα, του Περσαίου του Κιτιέα και του Δημόνακτα του Κύπριου, όπως και των άλλων Κυπρίων φιλοσόφων, δεν σώθηκε ακέραιο ούτε ένα έργο (πολλών ούτε οι τίτλοι των έργων τους, εν μέρει ή συνολικά). Το

μόνο από τα μεγάλα Κυπριακά έργα που σώζεται ακέραιο και μάλιστα από άμεση παράδοση (όπως οι Ομηρικοί ύμνοι και προφανώς οι επιγραφές) είναι η *Περί άρθρων πραγματεία* του ιατρού Απολλώνιου του Κιτιέα.

Τα σωζόμενα, όμως, ονόματα των Κυπρίων συγγραφέων και οι τίτλοι έργων τους μαρτυρούν μια πολύ πλούσια και αξιολογότετη πνευματική και επιστημονική παραγωγή των Ελλήνων της Κύπρου. Πολλώ μάλλον, γιατί δεν ήταν ποτέ εύκολο το άλμα από την ανωνυμία στη δόξα για τους πνευματικούς ανθρώπους του απομακρυσμένου νησιού της Κύπριδας. Δίκαιο ηχεί το παράπονο και εύλογη η περηφάνια του μεγάλου Κύπριου ποιητή Κώστα Μόντη: «Ελάχιστοι μας διαβάζουν, | ελάχιστοι ξέρουν τη γλώσσα μας, | μένουμε αδικαίωτοι κι αχειροκρότητοι | σ' αυτή τή μακρυνή γωνιά, | όμως αντισταθμίζει που γράφουμε Ελληνικά.»

ΑΝΔΡΕΑΣ Ι. ΒΟΣΚΟΣ

*Καθηγητής Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας
(με έμφαση στην Αρχαία Κυπριακή Γραμματεία)
του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών*

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

A. ΠΟΙΗΣΗ

I. Επική ποίηση

1. Ομηρικοί ύμνοι στην Αφροδίτη..... 14
2. Κύπρια έπη 28
3. Κινύρας 36
4. Εύκλους 41

II. Λυρική ποίηση

1. Καστοριών ο Σολεύς 43

III. Δραματική ποίηση

- 1α. Σώπατρος ο Πάφιος 45
- 1β. Σωσίπατρος 54

IV. Επιγράμματα 58

B. ΠΕΖΟΣ ΛΟΓΟΣ

I. Ιστορικοί, μυθογράφοι, παραδοξογράφοι

1. Αλέξανδρος ο Πάφιος 93
2. Άριστος ο Σαλαμίνιος 96
3. Δημόνασσα 100
4. Ερμησιάναξ ο Κύπριος 102
5. Ισίγονος ο Κιτιεύς 106
6. Ίστρος ο Πάφιος 107
7. Νικαγόρας ο Κύπριος 111
8. Παίων ο Αμαθούσιος 112

II. Ιατρική

1. Απολλώνιος ο Κιτιεύς 117
2. Σύνεννεσις ο Κύπριος 132
3. Διαγόρας ο Κύπριος 134
4. Απολλόδωρος ο Κιτιεύς 137
5. Απολωνίδης ο Κύπριος 149
6. Ζήνων ο Κύπριος 152

III. Επιγραφική μαρτυρία

- α. Επιγραφική μαρτυρία για ιατρούς 154
- β. Λοιπή επιγραφική μαρτυρία 163

IV. Φιλοσοφία

1. Ζήνων ο Κιτιεύς 167
2. Κλέαρχος ο Σολεύς 194
3. Περσαίος ο Κιτιεύς 214
4. Δημόναξ ο Κύπριος 217
5. Εύδημος ο Κύπριος 223
6. Νικάνωρ/Νικαγόρας ο Κύπριος 225

Γ. ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

- Ευρετήριο Α: Αξιοποίηση κειμένων κατά θέμα 226
- Ευρετήριο Β: Αξιοποίηση κειμένων κατά μάθημα 228

